

**KINH NGHIỆM DÙNG PHƯƠNG PHÁP SO SÁNH
ĐỂ XỬ LÝ SỐ LIỆU**

Vũ Văn Thâm
(Cục KTĐTCB)

Trong quá trình thăm tra số liệu khí tượng bề mặt, chúng tôi có kinh nghiệm dùng phương pháp so sánh, phát hiện được sai sót nhanh và xử lý số liệu được nhanh chóng.

1. Quý phong tháng VI năm 1978, trong BKT-1 tối thấp nhiệt độ đất đều lớn hơn tối thấp nhiệt độ không khí, từ ngày đầu tháng đến ngày cuối tháng, nhưng ngược lại trung bình tháng tối thấp nhiệt độ đất lại nhỏ hơn trung bình tháng nhiệt độ không khí.

Trung bình tháng tối thấp nhiệt độ đất trạm ghi 21,6 trung bình tháng tối thấp nhiệt độ không khí trạm ghi 24,3.

So sánh tổng số tuần I, tuần II, tuần III và tổng số tháng tối thấp nhiệt độ đất, tối thấp nhiệt độ không khí, đã phát hiện trạm cộng sai tổng số tuần II của tối thấp nhiệt độ đất :

Tối thấp không khí		Tối thấp nhiệt độ đất	
T.S tuần I	<u>243,3</u>	<u>251,6</u>	<u>251,6</u>
Ngày 11	24,1	24,2	
12	24,8	25,3	
13	24,5	25,2	
14	25,5	26,3	
15	24,1	24,7	
16	22,1	23,1	
17	24,3	24,9	
18	24,3	24,7	
19	24,0	25,5	
20	23,8	24,5	
T.S tuần II	<u>241,5</u>	<u>248,4</u>	Cộng sai <u>148,4</u>
T.S tuần III	<u>243,7</u>	<u>249,0</u>	<u>249,0</u>
T.S tháng	<u>728,5</u>	<u>749,0</u>	Cộng sai <u>649,0</u>
TB tháng	<u>24,3</u>	<u>25,0</u>	sai <u>21,6</u>

Kết quả trung bình tháng tối thấp nhiệt độ đất của Quý phong tháng VI năm 1978 là 25,0°C

2. Sapa tháng 1 năm 1980 : trung bình tháng tối cao nhiệt độ không khí giữa BKT-1 và BKT-2 nhiệt chênh lệch nhau gần 2°C.

Trạm ghi trung bình tháng trong BKT-1 : 15,1 trong BKT-2 nhiệt : 13,2

So sánh tổng số tuần I, tuần II, tuần III, tổng số tháng tối cao nhiệt độ không khí giữa BKT-1 và BKT-2 nhiệt, đã phát hiện trạm cộng sai tổng số tuần I trong BKT-1.

BKT-1		BKT-2 nhiệt		lệch số	
TS tuần I	<u>147,5</u>	cộng sai	<u>187,5</u>	<u>145,1</u>	+ 42,4
TS tuần II	<u>125,2</u>		<u>125,2</u>	<u>115,1</u>	+ 10,1
TS tuần III	<u>154,7</u>		<u>154,7</u>	<u>149,2</u>	+ 5,5
TS tháng	<u>427,4</u>	cộng sai	<u>467,4</u>	<u>409,4</u>	
TB tháng	<u>13,8</u>	sai	<u>15,1</u>	<u>13,2</u>	

Kết quả trung bình tháng tối cao nhiệt độ không khí trong BKT-1 của Sapa tháng 1 năm 1980 là : 13,6°C.

3. Đồng thời tháng VII năm 1978

Thử lại trang áp triều (trang 4) của BKT-2 áp với công thức :

TS tháng tt I + TS tháng biên độ đêm = TS tháng TC II + (TCII ngày cuối tháng - TCII ngày cuối cùng của tháng trước)

Chúng tôi phát hiện tổng số không ăn khớp.

So sánh tổng số tuần I, tuần II, tuần III và tổng số tháng của cột tối thấp thứ nhất (trang 4) với cột 3h cột 4h (trang 2) (trung bình tháng cột giờ tối thấp thứ nhất là : 3,4h)

Chúng tôi đã phát hiện trạm cộng sai tổng số tuần II cột tối thấp thứ nhất

	<u>Cột 3h</u>	<u>Cột 4h</u>	<u>Cột tối thấp thứ nhất</u>	<u>Giờ</u>
TS tuần I	<u>10065,8</u>	<u>10065,3</u>	<u>10064,4</u>	29,9
TS tuần II	<u>10041,6</u>	<u>10040,8</u>	<u>10039,6</u> cộng sai	32,5
TS tuần III	<u>10999,4</u>	<u>10997,3</u>	<u>10996,6</u>	44,0
TS tháng	<u>31106,8</u>	<u>31103,4</u>	<u>31100,6</u> cộng sai	1006,4
TB tháng	<u>1003,4</u>	<u>1003,3</u>	<u>1003,2</u> sai	<u>3,4</u>

Kết quả tổng số tháng và trung bình tháng cột tối thấp thứ nhất của Đồng hồ tháng VII năm 1978 là 31100,6 và 1003,2.

$$\begin{aligned} \text{Thử lại : } 31100,6 + 557 &= 31154,3 + (1003,9 - 1001,9) \\ 31156,3 &= 31154,3 + 20 \end{aligned}$$

Chú thích

Tổng số tháng tt I : 31100,6
 Tổng số tháng biên độ đêm : 55,7
 Tổng số tháng to II : 31154,3
 TCII ngày 31/7 : 1003,9
 TC II ngày 30/6 : 1001,9

KHẢ NĂNG TIÊU TỤ CHẢY Ở LONG AN
 (tiếp theo trang 38)

triển, cũng như việc đặt thêm một số trạm đo mực nước trong nội đồng không những chỉ có tác dụng phòng chống lũ lụt mà còn để phục vụ cho công việc tính toán tiêu tụ chảy để chống úng lụt, và khai thác chua, mặn trong nội đồng có hiệu quả nhất, nhằm mở rộng phạm vi canh tác và nâng cao sản lượng của cây trồng.